

Bijbelstudie 51B

Wat is de gemeente?

Deel II: de plaatselijke gemeente

Dit is het vervolg op deel I van de studie: "Wat is de gemeente?". In deel I is de wereldwijde gemeente besproken. Nu volgt een bespreking van de plaatselijke gemeente. We beginnen met een bespreking van de verschillen.

1. De verschillen tussen de wereldwijde gemeente en de plaatselijke gemeenten

	De ene wereldwijde gemeente	De plaatselijke gemeenten
<i>Organisatie/organisme</i>	Is een organisme maar geen organisatie	Is zowel een organisme als een organisatie
<i>Leden</i>	Alleen gelovigen	Zowel gelovigen als ongelovigen
<i>Lidmaatschap</i>	Door wedergeboorte	Door belijdenis van geloof en waterdoop
<i>Levensduur</i>	De wereldwijde gemeente is onvernietigbaar	Vernietigbaar (gemeenten kunnen verdwijnen)

De wereldwijde gemeente is een levend organisme, maar geen organisatie. De plaatselijke gemeenten zijn wel organisaties. Elke plaatselijke gemeente heeft vaste tijden voor de eredienst, Bijbelstudie en gebed. Er worden oudsten en diakenen aangesteld. Vaak is de zorg voor de armen georganiseerd. De wereldwijde gemeente kent deze organisatie niet.

Tot de wereldwijde gemeente behoren alleen gelovigen. Dat is niet zo bij de plaatselijke gemeenten. Er kunnen ook ongelovigen in de plaatselijke gemeente zijn. Van het lichaam van Christus ga je onderdeel uitmaken door de wedergeboorte. Tot een plaatselijke gemeente word je toegelaten op grond van je belijdenis, je christelijke levenswandel en de doop. Het is mogelijk om te belijden dat je christen bent, terwijl je niet werkelijk bent wedergeboren. Daarom kunnen tot de plaatselijke gemeente ook ongelovigen behoren.

De ene wereldwijde gemeente van Jezus Christus is onvernietigbaar (Matheus 16:18). De plaatselijke gemeenten zijn niet permanent. In bepaalde gevallen kan Jezus, de kandelaar wegnemen (Openbaring 2:5; Vergelijk met Openbaring 1:12,13,20). De plaatselijke gemeenten uit Openbaring 2 en 3 zijn bijvoorbeeld allemaal verdwenen.

2. De plaatselijke gemeente

Wat is een plaatselijke gemeente? Hoe herken je een plaatselijke gemeente?

Om deze vragen te beantwoorden kijken we naar de eerste plaatselijke gemeente die we in de Bijbel tegen komen. Dat is de gemeente te Jeruzalem.

 "Zij nu die zijn woord met vreugde aannamen, werden gedoopt; en ongeveer drieduizend zielen werden er op die dag aan hen toegevoegd. En zij volhardden in de leer van de apostelen en in de gemeenschap, in het breken van het brood en in de gebeden...En allen die geloofden, waren bijeen en hadden alle dingen gemeenschappelijk en zij verkochten hun bezittingen en eigendommen en verdeelden die onder allen, naar dat ieder nodig had. En zij bleven dagelijks eensgezind in de tempel bijeenkomen, en terwijl zij van huis tot huis brood braken, namen zij gezamenlijk voedsel tot zich, met vreugd en in eenvoud van hart; en zij loofden God en vonden genade bij heel het volk. En de Heere voegde dagelijks mensen die zalig werden, aan de gemeente toe. " (Handelingen 2:41-47)

Door de prediking van Petrus en de andere apostelen ontstond op de Pinksterdag de gemeente van Jeruzalem. In de hierboven geciteerde Bijbelverzen wordt het leven van deze eerste gemeente beschreven. Hieruit kunnen wij veel leren over wat een plaatselijke gemeente is. Door de eeuwen heen zijn de kenmerken van het leven van deze eerste gemeente te Jeruzalem in meer of mindere mate in alle kerken terug te vinden.

Hieronder worden acht aspecten van een plaatselijke gemeente besproken.

Gemeenschap

Om te beginnen kwamen de christenen te Jeruzalem elke dag bij elkaar op een vaste plaats. Deze vaste plaats was de tempel. Tot op de dag van vandaag is dit zo gebleven, een gemeente is een groep mensen die regelmatig bij elkaar komt. In ieder geval op zondag, maar daarnaast zijn er vaak ook nog andere gemeentesamenkomsten zoals samenkomsten voor gebed, voor onderwijs, zondingsavonden, enzovoort.

Naast deze dagelijkse bijeenkomst in de tempel te Jeruzalem zochten de christenen elkaar ook thuis op. Tegenwoordig zien we dit ook vaak terug bij gemeenten. Veel gemeenten hebben buiten de grote gezamenlijke bijeenkomsten ook allerlei kleinere bijeenkomsten. Veel gemeenten hebben bijvoorbeeld kringen. Op deze kringen ontmoet een aantal leden van de gemeente elkaar, meestal bij iemand thuis. Soms wordt er dan ook eerst met elkaar gegeten, net zoals in Jeruzalem gebeurde: *"en terwijl zij van huis tot huis brood braken, namen zij gezamenlijk voedsel tot zich, met vreugd en in eenvoud van hart."* (Handelingen 2:47) Door regelmatig samen te komen hadden de christenen onderling contact. Zo hadden ze gemeenschap met elkaar. Dit deden ze trouw: *"En zij volhardden in de...gemeenschap..."* (Handelingen 2:42)

Het onderwijs van de apostelen

De christenen te Jeruzalem kwamen niet alleen bijeen voor het onderling contact. Ze kwamen ook bijeen om onderwezen te worden in de leer van de apostelen. *"En zij volhardden in de leer van de apostelen..."* (Handelingen 2:42). Ook dat gebeurt tot op de dag van vandaag. Tijdens de eredienst op zondag en ook tijdens andere bijeenkomsten worden de leden van de gemeente onderwezen in Gods Woord.

Gebed

Een andere reden om samen te komen was gebed. *"En zij volhardden...in de gebeden..."* (Handelingen 2:42) De gemeente te Jeruzalem was een biddende gemeente. Zie Handelingen 4:23-31 en 12:12-14. In Handelingen 4 bidt de gemeente te Jeruzalem gezamenlijk om vrijmoedigheid voor de evangelieverkondiging en in Handelingen 12 bidden ze om de bevrijding van Petrus.

Avondmaal

Daarnaast kwamen ze ook samen om het avondmaal te houden. *"En zij volhardden in de leer van de apostelen en in de gemeenschap, in het breken van het brood en in de gebeden..."* (Handelingen 2:42) De viering van het avondmaal wordt in dit Bijbelgedeelte: *"het breken van het brood"* genoemd. Ook deze activiteit komen we tegenwoordig nog steeds tegen bij iedere plaatselijke gemeente, waar ook ter wereld. Sommige gemeenten houden het avondmaal iedere week, anderen doen het eens in de maand. Hoe vaak de gemeente te Jeruzalem het avondmaal vierde wordt in dit vers niet gezegd.

Lofprijs en dankzegging

Van de gemeente te Jeruzalem wordt gezegd dat zij God loofden. *"en zij loofden God"* Elke keer als ze samen kwamen namen ze de tijd om God te loven en te danken. *"en spreek onder elkaar met psalmen, lofzangen en geestelijke liederen, en zing voor de Heere en loof Hem in uw hart, en dank altijd voor alle dingen God en de Vader in de naam van onze Heere Jezus Christus"* (Efeze 5:19,20). De gemeente bestaat als het goed is uit zingende mensen, mensen die overvloeien in dankzegging. Speciaal ook als zij bij elkaar komen. *"en spreek onder elkaar met psalmen, lofzangen en geestelijke liederen..."*

Zorg voor elkaar

Een ander belangrijk aspect van een gemeente is de zorg voor elkaar. Christenen leven met elkaar mee en zorgen voor elkaar. Bij deze zorg voor elkaar hoort ook het financieel ondersteunen van leden die dit nodig hebben.¹ Onderdeel zijn van een plaatselijke gemeente is niet iets vrijblijvends, het vraagt "commitment", betrokkenheid, inzet. In dit gedeelte uit Handelingen wordt dit als volgt omschreven: *"En allen die geloofden, waren bijeen en hadden alle dingen gemeenschappelijk en zij verkochten hun bezittingen en eigendommen en verdeelden die onder allen, naar dat ieder nodig had."* (Handelingen 2:45) Dit is, vanaf het moment dat de eerste plaatselijke gemeente in Jeruzalem ontstond, altijd een belangrijk aspect van het leven van een gemeente gebleven.

¹ Dit is de verantwoordelijkheid van iedere individuele christen en van de gemeente als collectief. Deze praktische hulpverlening is speciaal de taak van de diakenen. Zie Bijbelstudie 54 over de diakenen.

Ouderlingen

Een plaatselijke gemeente heeft leiders. Zo was het ook in de gemeente van Jeruzalem, deze gemeente werd geleid door ouderlingen. Dit wordt vermeld in Handelingen 15:2,6,22,23. In het Nieuwe Testament had iedere gemeente een raad van oudsten die tot taak had om de gemeente te leiden².

Tucht

In een gemeente wordt de tucht gehandhaafd. Zowel op het gebied van de leer als op moreel gebied. Valse leer moet buiten de gemeente worden gehouden (1 Timotheus 1:3; Titus 1:11; 2 Johannes :10). Wanneer gemeenteleden in ernstige zonde leven moet hier tegen worden opgetreden (1 Korinthe 5:1-13).³

Samenvatting

Een gemeente is dus een groep christenen die voor elkaar zorgt en die regelmatig bijeenkomt voor onderling contact, om onderwezen te worden in Gods woord, te bidden en het avondmaal te vieren. Wanneer de gemeente bijeenkomt wordt er tijd genomen om God te loven en te danken. In het Nieuwe Testament werd de gemeente geleid door de gezamenlijke oudsten. De ouderlingen van een gemeente voeren samen met alle gemeenteleden tucht uit op moreel en leerstellig gebied.

3. Het belang van de plaatselijke gemeente.

In deze paragraaf staan we stil bij het belang van de gemeente voor de individuele christen. We zullen zien waarom het belangrijk is om onderdeel te zijn van een plaatselijke gemeente.

-Je hebt de gemeente nodig om te volharden in het geloof

 "En laten wij op elkaar letten door elkaar aan te vuren tot liefde en goede werken. Laten wij de onderlinge bijeenkomst niet nalaten, zoals het bij sommigen de gewoonte is, maar elkaar aansporen en dat zoveel te meer als u de grote dag ziet naderen." (Hebreeën 10:24,25)

Het is voor iedere christen belangrijk om een eigen gemeente te hebben en de samenkomsten van deze gemeente trouw bij te wonen. *"Laten wij de onderlinge bijeenkomst niet nalaten"* Het is erg lastig om in je eentje christen te zijn. Iedere christen heeft medechristenen nodig.

Wanneer je regelmatig met andere christenen samenkomt is het veel makkelijker om te volharden in het geloof. Door met andere christenen op te trekken wordt je bemoedigd en aangespoord. Door ons aan te sporen en te bemoedigen helpen onze medechristenen ons om vol te houden en niet te verslappen of de moed op te geven.

² Zie Bijbelstudie 53 over de ouderlingen en de leiding van de plaatselijke gemeente

³ Zie Bijbelstudies 56A en 56B over de gemeentetucht

-Je hebt de gemeente nodig voor je veiligheid

We hebben het toezicht van de ouderlingen nodig. Een belangrijke taak van de ouderlingen is om de gemeenteleden te beschermen tegen valse leer.⁴ De gemeente is een veilige plek waar de ouderlingen valse leraren op afstand houden (Handelingen 20:28-30).

-Je hebt de gemeente nodig om effectief je geestesgaven in te kunnen zetten

📖 *"Laat ieder de anderen dienen met de genadegave zoals hij die ontvangen heeft..."*
(1 Petrus 4:10)

We hebben geestesgaven gekregen om onze medechristenen daar mee op te bouwen. Ze zijn bedoeld om ingezet te worden in de gemeente ten behoeve van de andere gemeenteleden. Stel dat God je de gave van onderwijzen gegeven heeft. Een leraar die op zichzelf blijft, heeft niemand om onderwijs aan te geven. Als je, jezelf isoleert van andere christenen kun je niets doen met de geestesgaven die God je gegeven heeft.

-Je hebt de gemeente nodig om geestelijk volwassen te worden en om te worden toegerust.

📖 *"En Hij heeft sommigen gegeven als apostelen, anderen als profeten, weer anderen als evangelisten en nog weer anderen als herders en leraars om de heiligen toe te rusten tot het werk van dienstbetoon, tot opbouw van het lichaam van Christus"*
(Efeze 4:11,12)

God heeft in de gemeente leraren, herders en evangelisten aangesteld om de leden van de gemeente toe te rusten. Om God effectief te kunnen dienen heeft iedere christenen deze toerusting nodig.

Toetsvragen

1. Leg uit wat de verschillen zijn tussen de wereldwijde gemeente en de plaatselijke gemeente.
2. Leg uit waarom ongelovigen geen deel uit kunnen maken van de wereldwijde gemeente.
3. De wereldwijde gemeente is een levend organisme. Leg uit wat daar mee wordt bedoeld.
4. Plaatselijke gemeenten zijn daarnaast ook organisaties. Leg uit wat daarmee wordt bedoeld.
5. Geef vijf kenmerken van een plaatselijke gemeente.
6. Wat mag volgens Efeze 5:19,20 niet ontbreken als christenen samenkomen?
7. Hoe is het gezamenlijk gebed in de gemeente waar jij naar toe gaat geregeld?
8. Welke vormen van gemeentetucht zijn er?
9. Waarom is het belangrijk om je bij een gemeente aan te sluiten?
10. In welke bijbeltekst staat dat wij de onderlinge bijeenkomst niet moeten nalaten?

⁴ Zie Bijbelstudie 53 over de ouderlingen en de leiding van de plaatselijke gemeente.